

026

PRES-SERVIS

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS

BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578
Cek. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank

SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista

Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА

23. 1. 1966, 6921, 4

ТРИ БОИ НА ВРЕМЕТО

Изложба во Работничкиот дом-универзитет во Скопје

ВО РАБОТНИЧКИОТ дом, универзитет во Скопје отворена е изложба на еден дел од збирката ликовни дела, што ѝ ги подариле на оваа културна установа мнозина југословенски уметници, кои досега излагале, самостојно или групно, во нејзините изложбени простории.

Изложбата ја организирал и аранжирал Теодор Шулајковски, кој истовремено е и организатор на Галеријата при Работничкиот универзитет, чија главна цел е да ја популаризира ликовната уметност меѓу работните луѓе. Така, таа изнаоѓа разновидни форми за постојан контакт со љубителите на уметноста и воопшто, со сите членови на работните организации, работните универзитети и домовите на културата во внатрешноста на Републиката.

Од околу 200 дела, со кои располага Галеријата, на оваа изложба се застапени само 23 слики и графики, а во наредна ликовна сезона се имаат предвид уште неколку изложби од истата збирка. Оваа иницијатива е од посебно значење, особено во овој зимски период, кога ликовниот живот во нашиот град наполно е згаснат.

Шулајковски на сегашнава изложба ѝ дал хетероген сликарски карактер, раководејќи се од своето сфаќање, дека уметноста во Југославија е во фаза на постојани ликовни настојувања. Разноликоста на уметничката активност кај нас тука, првенствено е согледана низ три хетерогени генерации, од кои секоја за себе претставува своевидна целина, како одраз на времето во кое творела.

Се разбира, бидејќи организаторот ваквата концепција ја спроведувал само од еден ограничен фонд на творци, немал момент, а секако немал ни претензија, да оствари некаква неприкосновена и системна претстава за посебните и за заедничките специфики на трите генерации. Значи, карактерот на изложбата е сосем стихичен и без други намери, освен сние што ги напоменавме.

Еве неколку поинтересни автори и творци, што се прикажани овојпат во изложбениот салон на Работничкиот универзитет:

Љубо Лах е застапен со платното „Скица“, каде третира во традиционален стил (што му

е својствен на овој познат југословенски сликар), композиција на три актови. Палетата на Лах е топла и одмерена, но и доста еднолична; цртежот му е задржан во границите на неговата сликарска концепција. Оваа слика всушност е далечно ехо на некоја Рубенсовска сензибилност.

Акварелот „Мавровско Езеро“ од Димитар Пандилов, е импресивен и флуиден, а „Војводинскиот предел“ од Богумил Карлаварис, на одреден начин ја оразува широка-та тишина на низинското поднебје; иако сликарството на Карлаварис во својата основа е асоцијативно, тоа по својата атмосфера, им се приближува на сфаќањата на метафизичкото сликарство.

Еден од најдобрите експонати на изложбата е платното на Пеѓа Милосавлевиќ („Дубровник“). Во оваа слика сè е на завидна висина; и инспирацијата, и ликовната мисловност, и технолошкиот процес. Трите елементи од кои е одредена содржината на оваа композиција, и воопшто на најновото творештво на Милосавлевиќ се: воздухот (светлината), водата и земјата. Овој сликар со толем вкус и со непогрешно чувство го остварува своето чудесно вдахновение.

„Пејсажот“ на Лазар Личеноски е од неговата позната фаза на „афионите“. Иако е сликан во мали димензии, во овој пејсаж колоритот не губи ништо од своето дејство. Целата оваа фаза на Личеноски е исполнета со најрафинирана сликарска поетичност.

„Ибрикот“ на Андреевиќ Кун решава проблем на издиференцирани сликарски односи, кои водат потекло од теориите на кубизмот додека Бранко Протиќ во својата композиција ги презентира најновите ликовни преокупации на европското сликарство. Неговиот темперамент е опкружен со мошне култивирани лирска едностојност. Од технички аспект неговите композиции (па и оваа) стојат на највисоко југословенско ниво.

Освен опоменатите дела, тука ќе сретнеме и солидни остварувања од Петар Мазев, Спасе Куноски, Бранко Шотра, Мило Милуновиќ, Рико Дебењак, Ристо Колчевски, Младен Србиновиќ и др.

Паскал ГИЛЕВСКИ